

BÉRNÝOMÁS

A korábbi évekhez képest nehezebb feltételek mellett kezdték meg a munkavállalók a béremelési tárgyalásokat, a munkaadók ugyanis erőteljesen behúzták a féket. Ha van is bérnyomás, a vérnyomásunkat meg kell tartanunk - figyelmeztet a VDSZ elnöke.

3-4. oldal

396 Ft

Fontos a klímasemlegesség!

A VDSZ működési területén kiemelt szerepet játszik az uniós Green deal, mert mi is érdekeltek vagyunk abban, hogy biztonságos életünket és munkahelyünket meg tudjuk őrizni. És ne felejtjük: a klímaváltozásnak nem a munkavállalók az okai, hanem ők az elszenvedő!

8-9. oldal

Vége a nylonzacskóknak!

Átlagosan 20 percig használják a fogyasztók a vékony, boltokban szakkítható nem újrahasznosítható nylonzacskókat, miközben anyaguk csak 400 év alatt bomlik le. Végre a kormány is eldöntötte: kivezeti a műanyag csomagolóanyagokat.

10-12. oldal

3. Elnöki jegyzet

4. Bérmegállapodás a Serioplastnál

5. Alapnyugdíjat követelnek a szakszervezetek

6. Tagtoborzás a gáziparban

7. Leyen-Visentini találkozó

8 – 9. Klímasemlegesség

10-12. Vége a nylonzacskónak!

13-14. Összegyűjtik a PET-palackokat

15. Választások

Fizessen elő a Vegyipari Dolgozó! Havi előfizetési díj: 396 Ft Éves előfizetési díj: 4752 Ft Az előfizetési díj tartalmazza a postaköltséget. A lap előfizethető: VDSZ, 1068 Budapest, Benczúr u. 45. Bankszámlaszám: OTP Bank 11706016-20105626 További információ: Telefon: +36-20-2867789 Témaöletle, javaslata, észrevétele van? Keresse bizalommal főszerkesztőnket a sajtoiroda@vdszajto.hu email-címen!

A „tűzzel” játszott

Végh Krisztiánt 2019 decemberében választották meg a Pétfürdőn működő Huntsman Corporation Hungary Zrt. Vegyipari Szakszervezete titkárának. Az alábbiakban életének fontosabb állomásaival ismerkedhetünk meg.

1991 december 12-én született Dunaújvárosban. 2006 és 2010 között a Lorántffy Zsuzsanna Szakközépiskola Dunaújváros (Vegyész) tanulója volt. 2010 és 2013 között a Pannon Egyetem, Mérnöki kar kémia alapszakra járt, 2013-ban egyetemi tanulmányait felfüggesztette. 2013-ban és 2014 elején a veszprémi Ipari Szakközépiskolában volt általános vegyipari laboratóriumi technikus, 2014 májustól 2015 novemberig a Nitrogénművek Zrt. granuláló üzemében operátorként dolgozott. 2015 novembertől a Huntsman Corporation Magyarország Zrt-ben tevékenykedik műszertermi operátorként.

A Vegyipari Dolgozó kérdésére elmondta: „Gyerekkorom óta érdekelt és megmozgatott a kémia, bár akkor ez még kimerült a „játsszunk egy kicsit a tűzzel”-ben. 2006 óta a tanulmányaim fő irányvonala a kémia

és a vegyészet volt. 2010-ben az egyetem miatt kerültem Veszprémbe, de az egyetemi tanulmányaimat végül felfüggesztettem. A technikus szakmát ezután Veszprémben szereztem meg, majd egyből a Nitrogénműveknél alkalmaztak. 1,5 évnyi munkaviszony után távoztam, és kezdtem el dolgozni a Huntsman Corporationnál műszertermi operátorként. Ez a munka sokkal testhezállobb és érdekesebb számomra. 2019 decembere óta látom el titkári feladataimat a helyi szakszervezetnél. Elég nagy kihívásnak érzem, és nagyon sok mindent kell még tanulnom és tapasztalnom, hogy minden dolgozó érdekét megfelelően tudjam képviselni. Szeretném, ha egy év múlva, – amikor visszanezdek – elmondhassam „valamit hozzattem, valamit elindítottam” azért, hogy minél jobban érezzük magunkat amikor a munkahelyen vagyunk.

Bérnyomás vagy bérharc?

2019 év elején részben a rabszolgatörvény által okozott felháborodás, részben az ágazatainkban kialakult bérajánlások okozta elkeseredés nem várt összefogást hozott a magasabb bérekért folytatott küzdelemben a VDSZ számos működési területén.

Nagyon sok helyen sikerült a vártnál magasabb, vagy a munkáltatók által kezdetben ajánlott bérszeghez képest nagyobb mértékű bérmegállapodásokat kötni. A KSH legfrissebb – kizárólag a VDSZ számára biztosított – adataiból az derül ki, hogy a szakszervezet ágazataiban, 2019 októberig bezárólag 11,4%-kal nőttek a bérek. Ez azt jelenti, hogy átlagban a VDSZ működési területén 481 990 Ft a bruttó kereset. ÁTLAGBAN!

2019-ben volt demonstráció, figyelmeztető sztrájk, 10 napos (rekord)sztrájk. Az év vége felé sok tényező nem kecsegtetett jóval. Részen egyre inkább láthatóvá vált az autópálya hanyatlása, amely jelentősen befolyásolja a magyarországi beszállítók magatartását. Szintén a már említett KSH adatokból látható, hogy a gumiparban és az alumíniumiparban megkezdődött a létszámleépítés. Igaz nem csoportos, de a kölcsönzött munkaerő mellett már a határozott idejű szerződéseket sem hosszabbítják meg. Ez okozza többek között a közel 2%-os csökkenést.

További hangulatgerjesztésnek tudható be a 2019 év végi minimálbér emeléssel kapcsolat-

ban belengetett esetleges „kétszámjegyű” emelés, amely sok helyen megakasztotta a korábban megkezdett tárgyalásokat. Ugyan nem érinti a VDSZ működési területének jelentős részét a minimálbér emelkedés, mert ennél magasabb bérekről beszélhetünk, de a garantált bérminimum már felvet kérdéseket. Ugyanis nem mindegy, hogy 210.600, vagy ennél még 2%-kal több a legalacsonyabb bér, hiszen itt már összezsúfolhatnák az alsó jövedelemkategóriákat. Amíg ment az IGEN-NEM játszadozás, az idő telt. Végül – az utolsó pillanatban – maradt a 2018-ban kialakított 8%-os emelés, és a hozzá tartozó bérajánlás is.

Most 2020 elején a megkezdett tárgyalások nagyon visszafogott hangulatban kezdődtek. Ehhez hozzájárult a gazdasági hangulat jelentős romlásának folyamatos hangsúlyozása és az utóbbi időkben megjelenő gazdasági elemzések is. Többen azt állítják, hogy vége a „dolgozók aranykorának”, mert az üres álláshelyek száma csökkent, így már romlik a munkaerőpiacra visszavezethető alkupozió.

A tavalyi bérharcban elért példák két dologra feltétlenül felhívják a VDSZ működési területén belül és kívül dolgozók kollégák figyelmét: ahol van érdemi érdekképviselet, azaz szakszervezet és a dolgozók által vállalt köve-

Székely Tamás
VDSZ-elnök

telés, ott lehet eredményt elérni. Ehhez persze kell a másik fél is, a munkáltató is!

Szintén korábbi tapasztalatokra visszavehető, hogy ott ahol van érdemi párbeszéd a szakszervezet és a cégvezetés között, ott van érdemi alku. Ahol nincs normális kapcsolat ott sokkal nehezebb a helyzet. Ezért 2020 első feléve, a bértárgyalások mellett erről a kapcsolatról is szólni fog.

Ha van is kellő bérnyomás, a vérnyomásunkat meg kell tartanunk!

Új vezetés az ifiknél

Január 13-án tartotta tisztújító küldöttértekezletét a Magyar Szakszervezeti Szövetség (MASZSZ) Ifjúsági Tagozata. A fiatalokat tömörítő tagozat a konföderáció tagszervezeteinek 35 év alatti szakszervezeti tagjait képviseli.

A küldöttek egyhangúan Kovács Dávidot a VDSZ Ifjúsági Tagozat vezetőjét választották meg a szervezet vezetőjének. Helyettese dr. Székely Aliz a Teherfuvarozók Európai Szakszervezetének fiatal képviselője lett. A most megválasztott új vezetők olyan csapatmunkában bíznak a jövőben, amely min-

den hazai ágazatban dolgozó fiatalnak segíteni tud valamilyen formában, képzésekkel, kapcsolatépítő fórumokkal, előadásokkal és egyéb közös tevékenységekkel. Az eddigi irányvonal a szakmaiságban megmarad, a korábban célul kitűzött programtervek megvalósításának igényével. A most leköszönő Kiss Nikolett és Kunert Annamária nem búcsúzik a szakszervezeti munkától, ők továbbra is segítik a MASZSZ fiatalokat.

A VDSZ számára is komoly siker, hogy a konföderáció ötödét adó ágazati szakszervezeti szövetség ifi vezetője viheti a MASZSZ

ifi csapatát is a jövőben. Gratulálunk a két új tisztségviselőnek, munkájukhoz és közösségépítő tevékenységükhöz sok sikert kívánunk! Hajrá Dávid, hajrá fiatalok!

VEGYIPARI DOLGOZÓ

Kiadja a Magyar Vegyipari, Energiaipari és Rokon Szakmákban Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége

FELELŐS KIADÓ: Székely Tamás • SZERKESZTI: a szerkesztőbizottság

ISSN-0230-2934 • 1068 Budapest, Benczúr utca 45.

Telefon: 4612-400 • Fax: 4612-499 • E-mail: mail@vdsz.hu • www.vdsz.hu

MEGJELENIK: 10 000 példányban.

Kovács László, Bakó Béla,
Nagy László, Székely Tamás

Az első fecske

Hosszú és nehéz bértárgyalásoknak nézünk elébe 2020-ban. Székely Tamás a VDSZ elnöke a Népszava megkeresésére úgy fogalmazott: veszélyes az a kormányzati propaganda, amely 9%-os bérnövekedést jósol az idei évre.

A munkaadók ugyanis erőteljesen behúzták a féket, és mereven ragaszkodnak a tárgyalásokon az infláció alatti 3-3,5%-os béremelési javaslatokhoz. 2020-ban a nyírbátori Serioplast Hungary Kft-nél tudott először megállapodást kötni a VDSZ Munkavállalói Alapszervezetének Serioplast csoportja.

Ennek értelmében a Serioplast Hungary Kft. valamennyi dolgozójára valamennyi kategóriában 2020. január 1-től az alapórabér-emelés a 2019. december 31-i bázishoz képest egységesen 115 Ft/óra. A nem órabérek esetében 2019. október 31-én munkaviszonyban lévők esetében pedig fix 20 000 Ft/hó.

A Serioplast Hungary Kft. valamennyi dolgozója a továbbiakban 2020. január 1-től a – gyárigazgató döntése alapján – plusz 5% differenciált béremelésben részesül a minőség-ellenőrzés, termelés, karbantartás és logisztika területén egységesen megosztva. Az egyes területek között az átlagos 5% differenciált béremelés bértömege nem csoportosítható át. A differenciált béremelés visszamenőleges összege a 2020. márciusi bérkifizetéssel történik meg.

A Serioplast Hungary Kft. szellemi állományára vonatkozóan a megállapodás 1. pontjánál esetlegesen nagyobb mértékű

béremelést a management határozza meg. A SZÉP-kártya juttatások bruttó mértéke 2020-ban nem változik.

A Felek megállapodnak, hogy a Serioplast Hungary Kft. továbbra sem vezeti be a 36 havi munkaidőkeretet, és nem kezdeményezi az önkéntes túlmunka alkalmazását.

A Felek a kezdeményezett konzultációt érvényesnek, eredményesnek tartják és egyben lezárják.

A január 8-án kötött megállapodást jóváhagyólag Nagy László főbizalmi-helyettes, Székely Tamás VDSZ-elnök, Kovács László VDSZ MVA-titkár és Giuseppe Paganoni ügyvezető igazgató írták alá.

Adjanak alapnyugdíjat! követelik a szakszervezetek

Mintegy 750 milliárd forintba kerülne az, hogy öt év alatt az átlagbérek 70 százalékáig felzárkóztassák az átlagnyugdíjakat. A Magyar Szakszervezeti Szövetség többek között ezt szeretné elérni a kormánynál, és azt állítja, hogy az intézkedéseknek meg is van a fedezete.

Hatpontos, a nyugdíjak megreformálását célzó javaslatcsomagot dolgozott ki a Magyar Szakszervezeti Szövetség, és ezt a kormány elé akarják terjeszteni. Alapnyugdíjat és nyugdíj-felzárkóztatást szeretnének, meg akarják akadályozni a nyugdíjak további leszakadását a bérektől, és felszámolni a nyugdíjas nyomort.

Így reformálnák meg a nyugdíjrendszert

A szakszervezetek – a nyugdíjas szervezetekkel egyetértésben – január vége felé szeretnék eljuttatni a hat pontot a kormányhoz. Juhász László szerint az alapnyugdíj a nyugdíjas létminimumhoz igazodna. 2018-ban 85 338 forint volt a nyugdíjas létminimum – ez alapján tehát legalább ennyi lenne az alapnyugdíj, amit az alacsony nyugdíjúak kapnának meg. A javaslat szerint a nyugdíj két részből állna: az „alapnyugdíjból”, valamint a ledolgozott évek és a befizetett járulékok alapján járó „munkanyugdíjból”. A nyugdíjemeléssel kapcsolatban azt sürgetik, hogy a kormány vegye figyelembe az MNB év végi, következő évre vonatkozó inflációs előrejelzését is, és ne a tavasszal a költségvetésben belőtt, rendre alultervezett inflációval számoljon. Juhász szerint sürgősen meg kell szüntetni a nyugdíjasokat érintő társadalmi egyenlőtlenségeket, ám ehhez a kormánynak a döntései előtt figyelembe kell vennie az idős generációt képviselő szervezetek véleményét és tanácsait. Egyeztetés nélkül ugyanis már nem lehet dönteni a legkiszolgáltatottabb emberek életéről, s nem lehet semmibe venni azokat, akik évtizedekig dolgoztak az ország gazdasági sikereiért.

A hat pont tartalmaz azonnali, közép- és hosszabb távú feladatokat, célokat – közölte a 24.hu-val a MASZSZ nyugdíjas tagozatának elnöke, Juhász László. A javaslatok:

- A nyugdíjemelés ne alultervezett infláción alapuljon, mint például tavaly és idén is – ne kelljen emiatt a nyugdíjasoknak hitelezniük novemberig a kormánynak.
- A nyugdíjemelésnél ne csak az inflációt vegyék figyelembe, hanem a bérek növekedését is (vegyes indexálás), hogy ne folytatódjon a nyugdíjak leszakadása a bérektől.
- A helyettesítési aránynál (nyugdíj/legutolsó munkabér) legyen kiigazítás, ehhez pedig egy kiigazítási alap, és öt év alatt, azaz 2024-re zárkóztassák fel az átlagnyugdíjat az átlagbér 70 százalékára.
- A kormány márciusig készítsen felmérést a nyugdíjasok helyzetéről, a nyugdíjak értékvesztéséről, és tegyen javaslatot a korrekcióra.
- A kormány vezessen be alapnyugdíjat.
- A kormány tekintse partnernek a nyugdíjasokat, döntéshozatal előtt egyeztessen érdekképviselőikkel.

Tagtoborzás a gáziparban

Egy esztendeje határozták el a Gázipari Szakszervezeti Szövetségben, hogy figyelemfelhívó és tagszervezési kampányt hirdetnek. Májusban erről döntött is a küldöttértekezlet, novemberben el is indították a kampányt, amely jelenleg is tart. Varga Gyulát a VDSZ elnökségi tagját, szakági elnököt kérdeztük.

Mi indokolta a kampány elindítását?

Jelenleg több mint 2000 tagja van a Gázipari Szakszervezeti Szövetségnek. Egyes területeken azonban a szervezethez tartóssági szint 50% alá esett. Lassan öregszenek a szakszervezeti tagok, sokan elmentek nyugdíjba, a létszámcsökkenés miatt meg kell nyernünk a szakszervezet számára a fiatalokat, ehhez kell a kampány. Tömegbázisra van szükségünk, mert csak így tudunk tárgyalni kellő hatékonysággal a munkaadókkal, így tudjuk tartatni a kollektív szerződést.

Melyek a kampány eszközei?

Készítettünk egy tájékoztató brossurát, amely bemutatja a Gázipari Szakszervezeti Szövetség érdekvédelmi tevékenységét, múltját és céljait, és az is elolvasható, miért jár előnyökkel az, ha a munkavállalók közül valaki belép a szakszervezetbe. Ha valaki ezt a kiadványt elolvassa, kap egy általános képet a szakszervezeti mozgalomról és külön a szakszervezeti szövetségről.

Kapnak-e valamilyen apróbb figyelmességet azok, akik kinyilvánítják, hogy szakszervezeti tagok akarnak lenni?

Minden új belépő tagnak küldünk egy, a VDSZ emblémájával ellátott szelvényt, és mind a belépők mind a beléptetők között kisorsolunk egy-egy tablett, sőt aki a legtöbb új tagot tudta beléptetni a szakszervezetbe, az háromnapos családi pihenést nyer a VDSZ balatonszemesei üdülőjébe, egy előre egyeztetett időpontban. Ahogy a számokat nézem, jó ötletnek bizonyult ennek a nyerevény-akciónak a meghirdetése.

(ba)

Az európai bizottság további első 100 napos prioritásaival kapcsolatban az ESZSZ kiemelte a következők szükségességét:

- egy valódi igazságos átmenet és erős szociális dimenzió mind az Európai Zöld Megállapodásban (European Green Deal) mind a Digitális Szolgáltatási Törvényben (Digital Services Act), hogy senki ne maradjon le.
- kezdeményezés a bérek transzparenciájáról, amelynek részét képezik konkrét intézkedések a nemek közti bérszakadék felszámolására, és digitális jogszabályozás, ami véget vet a bizonytalan foglalkoztatásnak.
- a Szociális Jogok Európai Pillérének teljes megvalósítása és a szakszervezetek bekapcsolása az Európa Jövője Konferencián és a Brexit tárgyalások következő fejezetében.

Ursula Van Der Leyen, az Európai Bizottság elnöke fontosnak tartotta, hogy 2020-ban elsőként az Európai Szakszervezeti Szövetség vezetőivel tárgyaljon a tisztességes bérek, és a tisztességes minimálberek uniós szintű kidolgozásáról, a kollektív alku rendszerek megerősítéséről.

Van der Leyen a január 7-i találkozón elkötelezte magát, hogy első száz napos programjában olyan intézkedések szerepeljenek, amelyek – ahogy fogalmazott – „biztosítják Uniónkban minden dolgozó számára a tisztességes minimálbért”, valamint arra is ígéretet tett, hogy január 14-én a bizottság konzultációt indít erről.

Az ESZSZ üdvözli a régóta szükséges béremeléseket, azzal, hogy a kollektív szerződést tartja fenntartható megoldásnak a bérek csökkentésével, és az egyenlőtlenségekkel

szemben. A megbeszélésen van der Leyen egyetértett azzal, hogy a kollektív szerződés a szociális piacgazdaság alapeleme, és felkérte az ESZSZ-t, hogy dolgozzon ki javaslatokat arról, milyen módon lehet megerősíteni a kollektív szerződés rendszerét az egyes államokban.

Az ESZSZ kinyilvánította, hogy kész tevékenyen részt venni ezeknek a közös prioritásoknak a megvalósításában, és egyetértett az Unió hosszútávú költségvetése gyors elfogadásának szükségességével, hogy bizto-

síthatók legyenek a bizottság programjának megvalósításához elengedhetetlen alapok, a saját forrásokkal együtt.

A megbeszélésen napirendre vett kérdések követik az ESZSZ decemberi VB ülésén megfogalmazott szakszervezeti véleményeket, köztük az MASZSZ elnökének felvetéseit a minimálberek, a nemek közti, területi, kelet-nyugati bérkülönbségek kiegyenlítéséről, a szociális párbeszéd/ kollektív szerződés uniós kritériumrendszerének kidolgozásáról és működtetéséről.

Bolygónk és életünk érdekében

A VDSZ küldöttértekezlete 2019-ben fogadta el a Szövetség 5 éves programját, melyben kiemelkedő szerepet kap a klímavédelem és a környezetvédelem. E cikkünk segítséget kíván adni ahhoz, mit is jelent az Európai Parlament által elfogadott „Green Deal” program.

Az Európai Bizottság a Parlament elé Green Deal néven új programot nyújtott be, amelynek fő célja az emberek jólétének javítása. Európa klímasemlegessé tétele, és természetes környezetünk védelme az emberekre, bolygónkra és a gazdaságra egyaránt jótékony hatással lesz. Senki sem fog kimaradni. – deklarálja a benyújtott dokumentum.

Mi az a klímasemlegesség?

A klímasemlegesség azt jelenti, hogy az EU tagállamai az évszázad közepére csak annyi szén-dioxidot bocsáthatnának (fűtés, közlekedés, ipar, stb.) ki, amennyit

különböző intézkedésekkel (például erdők telepítésével) el tudnának nyelni. A párizsi klímaegyezmény céljai (maximum 1,5 Celsius fokos hőmérséklet-emelkedés ipari forradalom előtti szinthez képest) teljesítésének az Európai Bizottság és mások szerint előfeltétele a klímasemlegesség elérése az évszázad felére.

A közép-európai országok kormányai attól tartanak, hogy az európai klímaambíciók ugrásszerű emelésével kapcsolatos anyagi költségek súlyos anyagi hátrányt okoznak országainak. Ezért azt javasolták, hogy előbb egy végiggondolt tervet kell kidolgozni a terhek enyhítéséről, mielőtt beadnák a derekukat. Ezt az igényüket, ahogy arra a lengyel és a magyar miniszterelnök is félreérthetetlenül célzott, leginkább a következő keretköltségvetésről kötendő megállapodásban látják megvalósíthatónak egy különleges pénzügyi alap révén.

Ursula von Den Leyen, az Európai Bizottság vezetője szerint, „az európai zöld megállapodás az új növekedési stratégiánk. Hozzájárul a kibocsátások csökkentéséhez, ugyanakkor munkahelyeket is teremt.” Így az európai tagállamok előtt nagy lehetőségek állnak.

A VDSZ működési területén kiemelt szerepet játszik ez a megállapodás, hiszen ágazatainak szinte valamennyi vállalkozása érintett vagy érintett lesz.

Egyet ne felejtünk el: a klímaváltozásnak nem a munkavállalók az okai, hanem ők az elszenvedői!

Így mi is érdekeltek vagyunk abban, hogy biztonságos életünket és munkahelyünket generációk és generációk megtudják őrizni. Ezért szerepel a VDSZ programjában is, és ezért kell a tisztásgviselelőink mellett tagjainkat is felkészíteni a változásokra.

#vdszklimavaltozas

A klímasemlegesség megvalósításának alapjai

- Az energiahordozók közül kizárják a szénalapú energiaforrásokat, mert az energia termelése és felhasználása több mint 75%-át adja az EU üvegházhatású gáz-kibocsátásának.
- Korszerűsíteni kell az épületeinket, hogy az emberek kevesebb energiát fogyasszanak, és csökkenjenek energiaköltségeik. Ez azért lényeges, mert az energiafogyasztásunk 40%-a az épületekben történik.
- Továbbra is az innováció támogatásán keresztül kívánják a környezetbarát energiaforrásokat bővíteni. A program többek között célul tűzött ki azt, hogy az ipar világszerte

váljon a zöld gazdaság területén. Ez azért alapvető cél, mert az európai ipar csak 12%-ban használ fel újrafeldolgozott anyagokat.

- Tisztább, olcsóbb és egészségesebb közlekedési formák bevezetését preferálják mind az egyéni, mind a tömegközlekedésben, mert e terület 25%-ban részesül a széndioxid kibocsátásból. Ez az intézkedés és még más hatások már jelentős kihatással bírnak – kifejezetten az autógyártásban. E terület kiemelt szerepet is játszik a változások terén, de nem csak Európában, hanem a világban egyaránt.

Vége a nejlonz acskók korszakának!

2020. január 9-én, az év első kormányinfóján, amelyet kivételesen a miniszterelnök tartott, Orbán Viktor bejelentette, hogy a kormány klímavédelmi akciótervet dolgoz ki, amelyet februárban fognak elfogadni. Ebben néhány elem biztosan szerepelni fog, köztük a nejlonzacskó kivezetésének ügye is.

A lakossági igény már évek óta egyértelmű az egyszer használatos műanyag zacskók kivezetésére – mutatott rá egy novemberben készült, országos reprezentatív felmérés eredményére hivatkozva Perger András a Greenpeace klíma- és energiakampány vezetője.

Átlagosan 20 percig használják ugyanis a fogyasztók a vékony, boltokban szakítható nejlonzacskókat, miközben anyaguk csak 400 év alatt bomlik le, és ezek a vékony műanyag zacskók nem is újrahasznosíthatóak. Felaprózódni azonban felaprózódnak és

mikroműanyagként bekerülnek a vizekbe, és a levegőbe.

A WWF friss felmérése alapján egy emberöltő alatt 20 kg mikroműanyagot fogyaszt el az ember. Évente annyit, mintha megennék egy plasztikkártyát. A világ számos pontján betiltották már a műanyagzacskók használatát, például a szomszédos Ausztriában is, de Franciaországban, Ruandában, Kenyában, Tanzániában, a Galapagos-szigeteken és január elsejétől Thaiföldön is meghozták az intézkedést.

Fotó: MTI/Koszticsák Szilárd

A miniszterelnök határozottan kiállt amellett, hogy a folyókat mentesíteni kell a PET-palackoktól, és a műanyag csomagolóanyagokat ki kell vezetni. Erre az Európai Unió is kötelez minket, és így 2021-től idehaza is tilos lesz több, egyszer használatos műanyag termék forgalmazása.

Szlovákiában egy törvénymódosítás értelmében több egyszer használatos műanyag eszközt betiltanak, visszaválthatóvá teszik a PET-palackokat és adókedvezményekkel támogatják a csomagolásmentes üzleteket 2021-től.

Ettől az évtől kezdve nálunk is be kell tiltani többek között az egyszer használatos evőeszközöket, tányérokat, szívószállakat, fülpiszkálókat és a léggömbök pálcikáit. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium még 2019 nyarára ígérte, hogy elkészítik az Országos Fenntarthatósági Szemléletformálási Stratégiát, azonban a stratégia a mai napig nem készült el. Pedig a kormánynak fontos, hogy a hazai vállalatok ne kerüljenek versenyhátrányba a szabályozás miatt.

Egy előterjesztés már elbukott

A kormány korábban egyszer már visszadobta a törvénytervezetet a környezetvédelmi termékdíj módosításáról, melynek értelmében a műanyag zacskókra, és egyéb környezetszennyezőnek ítélt termékekre kivetett díj jelentősen emelkedett volna. Egyes számítások szerint a zsemle darabja 5 forinttal drágult volna a törvénymódosítás miatt.

Szemléletváltásra is szükség lenne a gyártók, a kiskereskedelem és a társadalom részéről. Elindult egy pozitív változás: a kiskereskedelmben egyre kevesebb műanyagot használnak, és a fogyasztók is egyre tudatosabbak a vásárlásaik során. A budapesti Toldi Mozi büfije például szívószállmentes öveget!

A Pécsi Tudományegyetem vezetése nemrég úgy döntött, hogy a PET-palackos víz és üdítő helyett újrahasznosítható, üveges kiszerelésű termékeket vásárol a

rendezvényekre, konferenciákra, emellett a karokon hetven ingyenes víztöltő állomást helyeznek ki.

Helyettesítő termékek – drágábban

A vendéglátóipar számára a műanyagok helyett papírból, bambuszból, cukornádból és növényi keményítőből (PLA, CPLA) készült eszközök jelenthetnek alternatívát. Egy büfé átlagos rendelése műanyag poharakat, műanyag tányérokat, evőeszközöket és szívószállakat tartalmaz. Ezekből a termékekből már létezik környezetbarát, helyettesítő megoldás: tányérok kukoricakeményítőből, CPLA vagy fa evőeszközök, PLA szívószállak, PLA poharak. Hátrányuk, hogy az előállításuk sokkal költségesebb. Egy felmérés szerint a jelenlegi árakat figyelembe véve a környezetbarát pohár a normál ár négyszerese, a tányér a duplája. A környezetbarát evőeszközök ára három vagy ötszöröse a

hagyományos műanyagénak, a lebomló szivószáler háromszoros árat kell fizetni. Ez átlagosan 3,8-szoros drágulást jelent.

Visszavett a műanyagokból a Spar

Könnyebb lett a saját márkás ásványvíz palacksúlya. A bevásárlótáskák is hamarosan teljesen műanyagmentessé válnak. Az almák átcsomagolásával megközelítőleg a felére csökken a felhasznált műanyag mennyisége. A tavalyi értékesítést alapul véve az éves szinten mintegy 1092 kilogramm műanyag-csökkenést jelent. További lépésük, hogy a korábban fürtönként zacskózott bio banánt szeptember végétől

csak egy úgynevezett bandázsszal – szalagfáslal – kötik át, ezzel is megkülönböztetve azt a nem bio banántól. A jelenlegi beszerzési mennyiségből kiindulva ezzel egy évben több mint 1 tonna műanyag megtakarítása érhető el! Az áruházlánc üzleteiben 2019-től már kizárólag papírtartókban kaphatóak a tojások. A vásárlók papír szigetelőszatyrokba tehetik a mirelit árukat a műanyag mélyhűtő táskák helyett. Pékáruk vásárlásakor pedig a tekerces nejlonzacskók mellett betekintő ablakos papírzacskókat alkalmaznak. Nemcsak a Sparban, az Aldiban is vannak már ilyen zacskók.

Egymásra licitálnak

Szinte versengenek hulladécsökkentő intézkedések bejelentésével a nemzetközi nagyvállalatok. A cégek egyre nagyobb erővel igyekeznek azt kommunikálni magukról, hogy ők nem károsítják (annyira) a környezetet.

Keresi műanyag építőköci újrahaznosításának lehetőségeit a Lego. A dán játékkészítő cég az Egyesült Államokban teszteli azt, hogy vásárlói visszaküldhessék neki a feleslegessé vált kockákat, amelyeket később tovább adnak más gyermekeknek. A vásárlók a cég honlapján elérhető postacímre dobozban, ingyen feladhatják az építőköci. A vállalat gyáraiban megtisztítják a visszaérkezett darabokat, majd továbbküldik a Teach America alapítványnak, amely amerikai iskoláknak adományozza a játékokat.

A Hell Energy Magyarország az elmúlt öt évben mintegy 95 százalékra növelte az aludobozos termékek arányát a portfóliójában, saját aludobozgyára megépítésével a cég elkötelezte magát a teljesen újrahaznosítható alumíniumcsomagolás mellett. A cég tervei szerint öt éven belül 99 százalék lesz az aludobozos csomagolás aránya.

#vdszklimavaltozas

Összeállításunk a Portfolio.hu és az MTI nyomán készült.

Buborékgát a PET palackok ellen

Légbuborékok alkotta gáttal gyűjtik össze Amszterdam csatornáiból a műanyag hulladékot mielőtt az Északi-tenger vízébe jutna. A világon elsőként alkalmazott technológiát, az úgynevezett nagy buborékgátat egy holland startup cég, az amszterdami önkormányzat és a regionális vízgazdálkodási hatóság indította el.

Az egyszerű eszköz a csatornák vízében lévő hulladékot – különösen a kicsiny műanyag darabokat – a Westerdok csatorna szélére tereli, ahol összegyűjtik és kiemelik a vízből. A próbaüzem azt mutatta, hogy az úszó hulladék mintegy 80 százalékát lehet így összegyűjteni – adta hírül a The Guardian brit napilap.

„Az óceánokban lévő műanyag hulladék több mint kétharmada a folyókból, csatornákból jut oda. Ha ezeket egyszer be kell gyűjteni, akkor azt miért ne tehetnénk meg már a folyókban?” – idézte a brit lap Philip Ehrhornt, a technológia társalkotóját, aki hozzátette ugyanakkor, hogy egy csatornára nem tehetnék gátat, hiszen annak nyitva kell állnia a vízi élőlények és a hajózás előtt.

A légbuborékgát egy hosszú, perforált cső, amely a csatorna mélyén ferdén fut mintegy 60 méter hosszan. Sűrített levegőt pumpálnak bele, amely a csőből buborékok formájában felszállva a vízben gátat alkot, miközben a természetes vízfolyás segít abban, hogy a csatorna széléhez sodorja a hulladékot, amelyet egy kicsiny hulladékgyűjtőben fognak fel.

Ehrhornt, aki tengerészeti mérnök, egy ausztráliai szennyvízkezelő technológiája ihlette meg, amelyet 2015-ben tanulmányozott. „Az egyik fázisban levegőztetik a vizet, olyan légbuborékokat juttatnak be, mint amilyeneket egy nagy jacuzziban látunk. Az emberek által a wc-tartályokba dobott kicsiny műanyagdarabokat egy sarokban

„Az úszó hulladék mintegy 80 százalékát lehet így összegyűjteni.”

gyűjtik össze, ez volt az, ami az ötletet adta. „Ha a műanyagot oldalra terelhetjük, miért ne tehetnénk meg ezt tudatosan, egy folyóban?” – magyarázta.

Az első ilyen működő buborékgát, amely a nap 24 órájában három éven át működik majd Amszterdamban, a fenékkotrászt fogja kiegészíteni, amellyel jelenleg évente mintegy 42 ezer kilogramm nagyméretű műanyag hulladékot gyűjtenek össze a város vízi útjairól.

Munkába állt az óceáni szemétgyűjtő

Megkezdte a műanyag hulladék begyűjtését a Csendes-óceánon egy holland feltaláló lebegő szemétszedője, a System 101 nevű berendezés, amelynek egy évvel ezelőtti tesztüzeme kudarccal végződött.

Boyan Slat, a The Ocean Cleanup projekt alapítója bejelentette, hogy a módosított berendezés „begyűjtötte az első plasztikot” a Kalifornia és a Hawaii-szigetek között félúton elterülő gigantikus – Franciaországnál háromszor nagyobb – csendes-óceáni szemétszigeten, ahova a tengeri áramlások sodorják össze a hulladékot. Slat hangsúlyozta, hogy a sikertelen tesztüzem után partra vontatott, és kijavított berendezés „minden méretostályú” műanyag hulladékot képes begyűjteni, beleértve a mikroplasztikot is. Hangsúlyozta, hogy a konstrukció működőképes, így megvalósíthatónak tűnik a terv a tengeri szemét begyűjtésére. Az U-alakú rendszer egy 600 méter hosszú, a víz felszínén lebegő műanyag csőből és egy 3 méter mélyen a víz alá merülő fésűszerű filterből áll. A filter által kiszűrt szemetet hajók szállítják a partokra, az első adagot várhatóan decemberben, az első fázis után. A konstruktorok becslései szerint az örvénylő áramlatok természet adta energiáit kihasználó tengeri takarítógép 1,8 milliárd műanyagdarabot gyűjthet össze.

A 25 éves feltaláló elmondása szerint már terveznek egy nagyobb, és emberi közreműködés nélkül hosszabb ideig működni képes takarítógépet is. A hét éve megálmodott projektet cégek, és egyetemek mellett a holland kormány támogatja. A projekt keretében a „nagy csendes-óceáni szemétsziget” felét öt éven belül szeretnék eltakarítani.

Árulkodnak a palackok

Csaknem 75 százalékban Ázsiából, döntően Kínából származnak azok a műanyagpalackok, amelyeket az Atlanti-óceán déli részén fekvő Inaccessible Island területén találtak dél-afrikai és kanadai kutatók, akik szerint a hulladékok a térségben elhaladó kereskedőhajók fedélzetéről kerülhetnek a nyílt vízbe, majd onnan a szigetre. A szakemberek mostanáig úgy vélték, hogy a tengerekben lévő hulladék döntő része a szárazföldről származik, ám egy most megjelent tanulmányban publikált bizonyítékok másra utalnak.

„Amikor tavaly a szigeten jártunk, megdöbbenve tapasztaltuk, hogy milyen nagy

„Csaknem 75 százalékban Ázsiából, döntően Kínából származnak azok a műanyagpalackok, amelyeket az Atlanti-óceán déli részén fekvő Inaccessible Island területén találtak dél-afrikai és kanadai kutatók.”

mennyiségű palack halmozódott fel” – mondta Peter Ryan, a Fokvárosi Egyetem munkatársa, aki a tanulmány vezető szerzője volt. A kutatók megállapították, hogy a PET-palack a leggyakoribb hulladék a szigeten, ezek száma nő a leggyorsabban: az 1980-as évek óta éves szinten 14,7 százalékkal.

A szigeten talált legrégebbi tárolóedény egy 1971-ben gyártott, nagysűrűségű polietilénből készült palack volt, amelyet 2018-ban találtak. A palackok többsége ugyanakkor két évvel azelőtt készült, hogy partra sodródott a szigeten. „Rajtuk van a dátum, a gyártó jele, és ha az ember tisztában van a különböző gyártókkal, akkor azt is meg tudja állapítani, hogy honnan származnak a palackok” – mondta Ryan, hozzátéve, hogy a megvizsgált palackok több mint 75 százalékról derült ki, hogy Ázsiából. A palackok elsősorban Kínából származnak, és viszonylag újak, ezért nem kerülhettek a globális óceáni áramlatokkal a szigetre, ami azt sugallja, hogy a területen áthaladó hajókról dobhatták őket a vízbe.

„Az elmúlt egy évtizedben jelentősen fellendült a kereskedelmi célú hajózás, különösen Dél-Amerikából Ázsia irányába” – mondta a kutató, megjegyezve, hogy őt meglepte a hulladékok forrása, mert korábban úgy vélte, hogy a kereskedőhajó-flották jobban tartják magukat a fedélzetről személtelést tiltó nemzetközi megállapodásokhoz.

Figyelemreméltó sikerek

Nagy sikert hozott a VDSZ számára két helyen is az Üzemi Tanács illetve a Munkahelyi Munkavédelmi Képviselő (mvk) választás. A Péti Vegyész Szakszervezetnél még soha olyan eredmény nem született, mint a mostani. A Vegyész Szakszervezet támogatása 95% feletti volt. A Vegyipari Dolgozó az érintetteket kérdezte:

Tósoki Géza,
a Nitrogénművek RT Vegyész Szakszervezete elnöke:

Öt évvel ezelőtt a választáson az akkor új tagok 70 és 90 % közötti szavazataránnyal lettek megválasztva. Most a legkevesebb szavazatot kapott ember is 96,63 %-ot kapott, a legtöbb szavazatot szerzett jelölt pedig 97,96 % ot szerzett. Soha még a mi életünkben nem volt olyan, hogy valaki 90% fölé kerülhetett. Hozzá kell tennem azt is, hogy közel 300 ember szavazott. Erről azt gondolom, hogy ez nagymértékű elismerése a munkánknak. Az a véleményem, hogy egy olyan légkörben amelyben folyamatosak az állandó ki és átszervezések, óriási eredmény volt a tavalyi béremelés kiharcolása, és ez a százalékos eredmény pozitív visszajelölése eddigi működésünknek.

Eördöghné Pataki Irén,
a Kazincbarcikai Vegyész Szakszervezet titkára:

Nálunk két szakszervezet van a LIGA szakszervezet és a Kazincbarcikai Vegyész Szakszervezet. A legnagyobb siker, hogy miután kilenc lehetőségünk volt képviselőt választani adott gazdasági egységek szerint, ebből a kilencből hat hely lett a KVSZ-é. Nagyobb nehézségi fokozatot jelentett a mostani választásnál, hogy az embereket rábírjuk arra, hogy szavazzanak. Mozgóurnákkal kerestük fel a dolgozókat, mert manapság olyan helyzet alakult ki, hogy az embereket mintha nem érdekelné a saját munkahelyi helyzetük. Sokkal nehezebb mozgósítani mint korábban, egyáltalán rábírni őket arra, hogy tegyenek saját magukért.

A dolgozók oldalán

MÉRCE

AKCIÓ!

Azok között, akik február 28-ig legalább egy évre előfizetik lapunkat, kisorsolunk június első felében egy hosszú hétvégére, két fő részére, két éjszakára szóló tartózkodást balatonszemesi üdülőnkben.

ELŐFIZETŐI SZELVÉNY

Megrendelem a Vegyipari Dolgozó című újságot

..... példányban.

negyedévre **1188 Ft** fél évre **2376 Ft** egy évre **4752 Ft**

Megrendelő neve: .....

Írányítószám: ..... Település: .....

Utca: ..... Házszám: .....

Telefon: .....

E-mail: .....

Bankszámlaszám: OTP Bank 11706016-20105626

